

9. CARNetova korisnička konferencija **KORISNIK U FOKUSU**

Rijeka, 19. do 21. studenog 2007.

URL: <http://CUC.CARNet.hr>

KONFERENCIJSKA BROŠURA

 CUC • 2007

CARNet
HRVATSKA AKADEMSKA I STRAŽIJAČKA REŽEA

WEB U SLUŽBI KORISNIKA II/II

	Tematska cjelina	Vrijeme/Soba
B1	Web stranice razreda repozitorij sadržaja za promociju uspješnosti i motiviranje suradnje uže i šire obrazovne zajednice Autori: Mila Kokotović, Igor Rukljač, Osnovna škola Trnsko, Hrvatska	
B2	Prvi online stomatološki rječnik - www.dictionaryofdentistry.com Autori: Vedran Šantak, Pavle Buzuk, Bruna Šuligoj, Marin Vodanović, Hrvoje Brkić, Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska	
B3	WikiDesk - wiki u podršci korisnicima Autori: Nino Ćosić, Vinka Maras, Dario Marušić, Saša Tokić, CARNet, Hrvatska	
B4	„Rijeka - inteligentni grad“ Autor: Vanja Smokvina, Grad Rijeka, Hrvatska	Utorak, 20. studenog 14:00-16:00 Amfiteatar-B
B5	Treba li se mijenjati sustav znanstvenog izdavaštva? Autor: Jadranka Stojanovski, Institut Ruđer Bošković, Hrvatska	
B6	Repozitorij školskog knjižničarstva UDK02 - Hrvatska mreža školskih knjižničara Autori: Ivana Vladilo, Strojarska škola Rijeka; Josip Rihtarić, 2. OŠ Varaždin, Hrvatska	
B7	Zasnivanje Hrvatske arhive podataka društvenih i humanističkih znanosti Autori: Andrija Henjak, Dunja Potočnik, Teo Matković, Alen Vodopijevac, Institut Ruđer Bošković, Hrvatska	

Prvi online stomatološki rječnik – www.dictionaryofdentistry.com

AUTORI:

Vedran Šantak (1), Pavle Buzuk (1), Bruna Šuligoj (1), Marin Vodanović (2), Hrvoje Brkić (2)

1 – Studenti, Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu

2 – Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za dentalnu antropologiju

ADRESA ZA DOPISIVANJE:

Marin Vodanović

Sveučilište u Zagrebu

Stomatološki fakultet

Zavod za dentalnu antropologiju

Gundulićeva 5

10000 ZAGREB

tel: 091 254 8 554

e-mail: vodanovic@sfzg.hr

PROŠIRENI SAŽETAK

U suvremenim obrazovnim procesima, neovisno da li se radi o osnovnom, srednjem ili visokom obrazovanju, primjena informacijskih tehnologija je sve raširenija i kompleksnija. Svakodnevno se susrećemo s novim idejama kako unaprijediti i osuvremeniti edukacijske procese namijenjene učenicima, studentima u dodiplomskoj i postdiplomskoj nastavi, te osobama uključenima u procese cjeloživotnog obrazovanja. Na sreću, zahvaljujući inventivnim informatičkim rješenjima, sve je kraće vrijeme između pojave ideje i njene realizacije. Korisnički orijentirana informatička sučelja i sve rašireniji pristup internetu (pogotovo širokopojasnom) dovela su do revolucionarnog pomaka u obrazovnom sustavu. Naime, stoljećima korišten sustav edukacije, baziran isključivo na neposrednoj, prostorno i vremenski simultanoj interakciji između učenika i učitelja, danas se sve češće kombinira s tzv. učenjem na daljinu ili *e-learning*-om pri čemu učenik i učitelj ne moraju nužno ostvarivati istovremenu komunikaciju u zajedničkom prostoru.

S obzirom da se pod *e-learning*-om podrazumijeva svaki oblik edukacije koji uključuje primjenu informacijskih tehnologija, a predstavlja zamjenu za tradicionalne modele obrazovanja i/ili njihovo unapređenje, jedan od prvih i najčešćih načina primjene je bila izrada elektronskih izvora

nastavnog odnosno ispitnog gradiva. Tako su se na internetu, odnosno mrežnim stranicama obrazovnih ustanova prvo pojavili nastavni tekstovi i druge elektronske publikacije poput e-knjiga koje se sve ravnopravnije nose s njihovim tiskanim inačicama. Rječnici stranih jezika su također evoluirali u elektronski oblik, pa se danas na internetu mogu pronaći brojni e-rječnici koji nude prijevode skoro sa svih i skoro na sve jezike svijeta. Kod stručnih, višejezičnih rječnika specijaliziranih za određena područja situacija je drugačija i nerijetko je njihova zastupljenost proporcionalna s povezanošću predmetnog područja s informatičkim tehnologijama. To znači da su najbrojniji stručni e-rječnici iz područja koja se bave računarstvom, informatikom, elektronikom i sl., dok su u ostalim područjima stručni e-rječnici više izolirani slučajevi uglavnom vezani uz određene korporacije, kojima e-rječnici služe uglavnom u marketinške svrhe. Takva distribucija pojavnosti stručnih e-rječnika na internetu je sama po sebi razumljiva jer izrada takvih rječnika zahtijeva natprosječno poznavanje računalnih i informacijskih tehnologija, pa je stoga njihovo postojanje skoro pa pravilo u informatičkim strukama, dok u svim ostalim djelatnostima predstavljaju još uvijek egzotične, ali hvalevrijedne primjere.

Stomatologija kao struka koja u Hrvatskoj okuplja oko 4000 stomatologa svoj prvi stručni stomatološki rječnik dobila je 2005. godine pod nazivom „Englesko-njemačko-hrvatski stomatološki rječnik“, autora Marina Vodanovića, a u izdanju „Školske knjige“ iz Zagreba. Prema podacima American National Library of Medicine, krovne svjetske biomedicinske biblioteke, to je bio tek 19-ti višejezični stomatološki rječnik na svijetu. U rujnu 2007. na temeljima tiskane inačice, naporima studenata stomatologije Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i autora rječnika, a uz suglasnost „Školske knjige“ nastaje i elektronska verzija rječnika. Na www.dictionaryofdentistry.com je postavljen prvi e-rječnik na svijetu specijaliziran isključivo za stomatologiju. S obzirom da rječnik osim na hrvatski, nudi prijevode sa i na engleski, odnosno njemački jezik, (dva možda najčešće korištena jezika u stomatološkoj struci), a uvažavajući činjenicu da je pristup cjelokupnom fondu rječnika slobodan i besplatan, rječnik predstavlja izniman doprinos komunikaciji među stomatolozima na globalnoj razini.

Rječnik je izrađen kao web servis koji koristi *php* i *mysql* kombinaciju za bazu tj. za izvlačenje traženih riječi iz baze podataka. Ovi alati su izabrani prije svega jer su besplatni, a osim toga, odlikuje ih izrazita stabilnost i visok stupanj uporabljivosti. Servis je jednostavan i sastoji se od *html* forme koja šalje podatke *search.php* datoteci na serveru čiji je zadatak da u bazi podataka pronađe riječ koja odgovara traženom upitu. Na temelju nepostojanja odnosno postojanja rezultata *search.php* prikazuje *html* tabelu rezultata u kojoj su vidljivi prijevodi tražene riječi na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku. Osim toga, servis također bilježi svaki pristup stranici, vrijeme, IP adresu i stranicu koja ga je uputila na rječnik (*http referer*). Na taj način se između ostaloga izrađuje statistika najtraženijih pojmova, što predstavlja najbolji putokaz koje pojmove treba dodatno uvrstiti u fond rječnika, koji trenutno broji oko 3000 riječi na sva tri jezika. Naime, rječnik je koncipiran kao otvoreni sustav, u koji je moguće dodatno unositi pojmove za kojima korisnici pokažu interes. Pored toga, u budućnosti je moguće rječnik obogatiti dodatnim jezicima, te svaki pojedini pojam povezati s njegovim objašnjenjem i/ili definicijom, pa rječnik poprima obilježja elektronskog stomatološkog leksikona, odnosno enciklopedije.

Istraživanje o uporabi interneta među studentima stomatologije Sveučilišta u Zagrebu (Bašić i sur. *Acta Stomatol Croat.* 2007;41(2):142-51, www.ascro.net) pokazalo je da studenti internet i informacijske tehnologije još uvijek najviše koriste za razonodu i zabavu, ali da bi ih isto tako vrlo rado koristili i u edukativno-nastavne svrhe ukoliko bi im se ponudili odgovarajući sadržaji. Uzimajući u obzir rezultate navedenog, ali i niza sličnih istraživanja provedenih širom svijeta, može se zaključiti da mlade generacije pokazuju sve više afiniteta prema novim tehnologijama u nastavnom procesu, te da je to dovoljan razlog za razvoj raznih elektronskih nastavnih sadržaja.